T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018 / 625
KARAR NO : 2018 / 807
KARAR TR : 24.12.2018

ÖZET: Davalı mevkiinde bulunan özel hukuk tüzel kişisine karşı açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : S.P.
Davalı : K. ve C. Elektrik Türk A.Ş.
Vekilleri : Av. D.G. - Av. İ.A.

O L A Y : Davacı dilekçesinde; davalı şirkete bağlı E.Enerji Üretim San. ve Tic. A.Ş.'de 16.02.2011 tarihinde Mali Müşavir olarak işe başladığını, akabinde İdari Mali İşler Koordinatörü olarak görevlendirildiğini, şirkette yönetim değişikliği olduktan sonra, İdari Mali İşler Şefi konumuna düşürüldüğünü; 01.04.2014 tarihinde davalı Şirkete İç Denetçi olarak görevlendirildiğini, ancak bir süre sonra kadrosunun Yönetim Personeli olarak memur durumuna düşürüldüğünü öğrendiğini; 22.03.2017 tarihinde İç Denetçilikten de alınarak Regülasyon ve İş Geliştirme Müdürlüğüne bağlı Tarifeler Şefliği emrine Yönetim Personeli olarak görevlendirildiğini; son olarak davalı tarafından 22.12.2017 tarih ve E.4385 Sayılı yazı ile Felahiye - Özvatan İlçe İşletme Şefliği emrine görevlendirmesinin yapıldığını; bu yazıya itiraz ettiğini, itirazına cevap verilmeyerek reddedildiğini; davalı idarenin bu işlemi ve tasarrufunun haksız ve mesnetsiz olduğunu, esasa ve usule ilişkin mevzuata, adalete, hukukun genel kurallarına aykırı olduğunu; Felahiye - Özvatan İlçe İşletme Şefliği emrine sürgün mantığı ile tayininin yapıldığını, Şirkette şahsına sürekli bir şekilde mobing uygulandığını; tayininin yapıldığı İşletme Şefliğinde kendisiyle ilgili herhangi bir iş bulunmadığını; Melikgazi'de ailesiyle birlikte oturduğunu, her gün Felahiye –Özvatan İlçe şefliğine gidip gelmesinin mağduriyetine yol açtığını ifade ederek; davalının 22.12.2017 tarih ve E.4385 sayılı Felahiye - Özvatan İlçe İşletme Şefliği emrine yapılan görevlendirme işleminin iptaline karar verilmesi istemiyle, tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı Şirket vekili süresinde verdiği cevap dilekçesinde; davanın adli yargının görev alanına girdiğini öne sürerek görev itirazında bulunmuştur.

KAYSERİ 1.İDARE MAHKEMESİ:9.5.2018 gün ve E:2018/208 sayı ile, "(…)Davalı K. ve C. Elektrik Türk A.Ş., Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanlığı ile bazı iştirakçilerin katılımı ile kurulmuş olup; sermayesinin %51'i Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na ait bulunan şirketin sermayesinin yarısından fazlası kamuya ait bulunmaktadır. Öte yandan, 5216 sayılı Kanun'un 26. maddesiyle, büyükşehir belediyelerine, kendi görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre sermaye şirketi kurma yetkisi verilmiş olup, Kayseri ili ve çevresinde elektrik dağıtım işini üstlenmiş olan K. ve C. Elektrik Türk A.Ş.'nin de bu kapsamda Kayseri Büyükşehir Belediyesi'nin iştiraki olarak belediyenin yönetim ve denetimi altında faaliyet sürdürdüğü, davaya konu işlemin de bu bağlamda kamu gücü kullanılmak suretiyle tesis edilmiş olduğu anlaşıldığından uyuşmazlığın görüm ve çözümünde idari yargı merciilerinin görevli olduğu sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davalı idarenin görev itirazının reddine,…" ve Mahkemelerinin görevliliğine karar vermiştir.

Davalı vekilinin olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması yolunda verdiği dilekçesi üzerine dava dosyasının örneği Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI: "(.25)77 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" kenar başlıklı 2. maddesinde, idari dava türleri: a) İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar olarak sayılmıştır.

Kamu kurumlarınca alınan idari kararların yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile kanuna aykırı olduğu ileri sürülerek açılan ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesinde tanımlanan iptal davalarının amacı, idari işlemlerin idari yargı organlarınca denetlenerek, idarenin hukuka uygunluğunun sağlanmasıdır.

Amacı, elektrik enerjisinin dağıtımı, perakende satışı ve perakende satış hizmeti faaliyetlerini karlılık ve verimlilik ilkesi çerçevesinde, ticari, ekonomik ve sosyal gereklere uygun biçimde yürütmek olan TEDAŞ'ın ve buna bağlı olarak bölgesel dağıtım şirketlerinden biri olan davalı K. ve C. Elektrik Türk A.Ş.'nin yaptığı hizmetin kamu hizmeti niteliğinde

olduğu açıktır.

Ancak, davalı şirketin Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı ile 12/01/1989 yılında imzaladığı Görev Verme Sözleşmesi ve TEK ile 1990 yılında İşletme Hakkı Devir Sözleşmesi gereği görev bölgesinde elektrik dağıtım hizmeti veren Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre faaliyette bulunan bir özel hukuk tüzel kişisi olduğu göz önünde bulundurulduğunda, bünyesinde çalışan davacının başka bir birimde görevlendirilmesine ilişkin işlemin hukuka uygun olup olmadığının iş hukuku hükümlerine göre çözülmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesinin 01/04/2014 tarihli ve E.-K.2014/436-471 sayılı kararında da "Davacının sigortalısının işyerindeki cihazların elektrik dalgalanmalarına bağlı olarak hasar görmesi nedeni ile davacının sigortalısına ödediği bedelin, meydana gelen olayda %100 kusurlu olduğunu iddia ettiği davalı Gediz Elektrik Dağıtım A.Ş.'nden rücuen tahsili istemiyle açılan davanın, anılan dağıtım şirketinin özelleştirilmesinden önce söz konusu zararın meydana gelmiş olması ve bu tarih itibariyle kamu kuruluşu niteliğini haiz bulunması nedeniyle, idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği" vurgulanmış, davaya konu olayın, kurumun özelleştirilmesinden önce mi yoksa sonra mı olduğu dikkate alınarak bir sonuca varılmıştır.

Yukarıdaki açıklamalara göre, davacının Felahiye-Özvatan İşletme Şefliğinde görevlendirilmesinin de özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerektiği düşünülmektedir.

KARAR: Yukarıda açıklanan nedenlerle 2247 sayılı Kanunun 10. ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine …" karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısından da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI: "(…)Olay ve dava tarihlerinde yürürlükte bulunan 5521 Sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 1. maddesinin birinci fikrasında, "İş Kanununa göre işçi sayılan kimselerle (o kanunun değiştirilen ikinci maddesinin Ç, D ve E fikralarında istisna edilen işlerde çalışanlar hariç) işveren veya işveren vekilleri arasında iş akdinden veya İş Kanununa dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının çözülmesi ile görevli olarak lüzum görülen yerlerde iş mahkemeleri kurulur."

25/10/2017 tarih ve 30221 sayılı Resmi Gazete yayımlanarak yürürlüğe giren 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 5. maddesinde, "İş Mahkemeleri 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemi adamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına...

...Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara ilişkin dava ve işlere bakar."

Davacının da tabi olduğu 4857 sayılı İş Kanunu'nun "Amaç ve Kapsam" başlıklı 1. maddesinin birinci fikrasında, "Bu Kanunun amacı işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemektir." hükmüne; 2. maddesinin ilk fikrasında, "Bir iş sözleşmesine dayanarak çalışan gerçek kişiye işçi, işçi çalıştıran gerçek veya tüzel kişiye yahut tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlara işveren, işçi ile işveren arasında kurulan ilişkiye iş ilişkisi denir. İşveren tarafından mal veya hizmet üretmek amacıyla maddi olan ve olmayan unsurlar ile işçinin birlikte örgütlendiği birime işyeri denir." hükümlerine yer verilmiştir.

Ortaya çıkan görev uyuşmazlığının çözümü açısından davalı kuruluşun hukuki yapısını incelemek gerekirse: davalı şirketin Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı ile 12.01.1989 tarihinde imzaladığı Görev Verme Sözleşmesi ile TEK ile 1990 yılında İşletme Hakkı Devir Sözleşmesi gereği ve EPDK tarafından verilen Dağıtım Lisansı kapsamında görev bölgesinde elektrik dağıtım hizmeti veren Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre anonim şirket yapısıyla faaliyette bulunan özel hukuk tüzel kişisi olduğu sonucuna varılmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; K. ve C. Elektrik Türk A.Ş. Regülasyon ve İş Geliştirme Müdürlüğü bünyesinde bulunan Tarifeler Şefliği'nde yönetim personeli olarak görev yapmakta olan davacının Felahiye-Özvatan Şefliği'nde görevlendirilmesine yönelik 22.12.2017 tarih ve E.4385 sayılı işlemin iptali istemiyle dava açtığı anlaşılmaktadır.

Davacı ile K. ve C. Elektrik Türk A.Ş. arasında imzalanan işe başlamasına esas 01/04/2014 tarihli "Belirsiz Süreli İş Sözleşmesinin" 14.maddesinde; "Personel, gerektiği takdirde iş yeri içinde unvanı ve niteliği benzer ya da birbirine yakın başka işlerde muvafakat aranmaksızın geçici veya devamlı olarak işveren tarafından görevlendirilebilir.", 11/ı maddesinde de; "Bu iş sözleşmesinde yer almayan hususlarda İş Kanunu ve diğer ilgili mevzuat uygulanır...." kuralları yer almaktadır.

Buna göre, işçi statüsündeki davacı ile davalı İdare arasında İş Sözleşmesinden kaynaklanan işçi - işveren ilişkisi bulunduğu; taraflar arasında düzenlenen iş sözleşmesinde, iş ve işyeri değişikliği hususunun da düzenlendiği anlaşılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinin değişik 1 numaralı bendinde: "a) (Değişik : 8.6.2000-4577/5 md.) İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c) (Değişik: 18.12.1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar" idari dava türleri olarak sayılmış olup; kural olarak, idari yargıda ancak Devlete ve kamu tüzel kişilerine karşı açılan davalara bakılabilir.

Belirtilen mevzuat hükümleri ile diğer bilgi ve belgelerin birlikte değerlendirilmesinden; K. ve C. Elektrik Türk A.Ş. Regülasyon ve İş Geliştirme Müdürlüğü bünyesinde bulunan Tarifeler Şefliği'nde yönetim personeli olarak görev yapmakta olan davacının Felahiye-Özvatan Şefliği'nde görevlendirilmesine yönelik işleme karşı açılan davanın davalı mevkiinde kamu kuruluşu niteliği taşımayan K. ve C. Elektrik Türk A.Ş.nin bulunması karşısında ve "işçi ve işveren arasında iş akdinden veya İş Kanununa dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıkları" kapsamında

uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre adli yargıda çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

SONUÇ: Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi uyarınca yapılan başvurunun kabulü gerektiği…" yolunda düşünce vermiştir.

-

-

-

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 24.12.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; davalı vekilinin anılan Yasa'nın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca, 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davalı Şirketin Regülasyon ve İş Geliştirme Müdürlüğüne bağlı Tarifeler Şefliği'nde yönetim personeli olarak görev yapan davacının, Felahiye-Özvatan İşletme Şefliği emrinde görevlendirilmesine ilişkin 22.12.2017 tarih ve E.4385 sayılı işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

Davalı konumunda bulunan K. ve C. Elektrik T.A.Ş.'nin yapısı incelendiğinde; anılan Şirketin, Kayseri İli Sivas İlinin Gemerek ilçesi, Tekmen, Eğerci, Ağcaşar, Arpaözü ve Sızır Köyleri sınırları içinde kalan 18' inci Görev Bölgesinde, 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun, 88/13492 ve 89/14305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararları, 12.01.1989 tarihinde Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı ile imzalanan, 16.06.2006' da Ek Protokol 1 ve 17.03.2009 Ek Protokol 2 ile tadil edilen Görev Verme Sözleşmesi, 08.01.1990 tarihinde Türkiye Elektrik Kurumu (halefi TEDAŞ) ile imzalanan 17.03.2009 tarihinde Ek Protokol 1 ile tadil edilen İşletme Hakkı Devir Sözleşmesi hükümleri ile 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin ilgili maddeleri kapsamında EPDK tarafından verilen Dağıtım Lisansı kapsamında görev bölgesinde elektrik dağıtım hizmeti veren, Türk Ticaret Kanunu'na tabi bir anonim şirket ve özel hukuk tüzel kişisi olduğu; sermaye yapısının ise; Kayseri Büyükşehir Belediyesi % 34,01, Aktiv Group Holding A.Ş. % 27;30, Yonca Enerji Yatırım Danışmanlık A.Ş. % 20,00, Kayseri Mesleki Eğitim ve Kültür A.Ş. % 8,91, TES-İŞ Sendikası % 5,00, TEK-Vakfi % 0,29 ve diğer Muhtelif Gerçek Kişiler %4,49 şeklinde olduğu anlaşılmaktadır.

Olayda, davacının davalı Şirketin farklı birimlerinde, farklı görevlerde bulunduğu, en son Regülasyon ve İş Geliştirme Müdürlüğüne bağlı Tarifeler Şefliği'nde yönetim personeli olarak görev yaparken, 22.12.2017 tarih ve E.4385 sayılı işlem ile, Felahiye-Özvatan İşletme Şefliği emrinde görevlendirildiği; bu işlemin haksız ve mesnetsiz olduğu, esasa ve usule ilişkin mevzuata, adalete, hukukun genel kurallarına aykırı olduğu ileri sürülerek; yapılan görevlendirme işleminin iptaline karar verilmesi istemiyle, bir özel hukuk tüzel kişisi olan davalı K. ve C. Elektrik T.A.Ş.'ne karşı dava açılmış bulunmaktadır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinin değişik 1 numaralı bendinde: " 1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar. " İdari dava türleri olarak sayılmış olup; kural olarak, idari yargıda ancak Devlete ve kamu tüzel kişilerine karşı açılan davalara bakılabilir.

Buna göre, davalı mevkiinde özel hukuk tüzel kişisinin bulunması karşısında, ortada idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari dava bulunduğundan söz etmek olanaksızdır.

Belirtilen tüm bu hususlara göre, davalı özel şirket tarafından, Şirketin Regülasyon ve İş Geliştirme Müdürlüğüne bağlı Tarifeler Şefliği'nde yönetim personeli olarak görev yapan davacının, Felahiye-Özvatan İlçe İşletme Şefliği emrinde görevlendirilmesine ilişkin bulunan davanın, özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başvurusunun kabulü ile davalı vekilinin görev itirazının reddine ilişkin Kayseri 1.İdare Mahkemesinin, 9.5.2018 gün ve E:2018/208sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile davalı vekilinin görev itirazının reddine ilişkin Kayseri 1.İdare Mahkemesinin, 9.5.2018 gün ve E:2018/208 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 24.12.2018

gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir	Nurdane
AYDIN	TUNÇ	TOPUZ